

**„ALEXANDRU IOAN CUZA” UNIVERSITY OF IAȘI
FACULTY OF HISTORY
DOCTORAL SCHOOL**

**The transformation of Romanian villages in Bucovina during
collectivization (1949-1962)**

DOCTORAL THESIS

Summary

DOCTORAL SUPERVISOR,
Prof. univ. dr. Gheorghe Iacob

DOCTORAL STUDENT,
Adrian Constantin Rotar

IAȘI
2024

TABLE OF CONTENTS

ABBREVIATIONS	p. 6
INTRODUCTION	p. 7

CHAPTER I

THE AGRARIAN POLICY AND COLLECTIVIZATION IN BUCOVINA

I. 1. The Precursory Laws of collectivization	p. 24
I. 1. 1. The Agrarian Reform of 1945 in Bucovina	p. 24
I. 1. 2. The imposition of mandatory quotas	p. 31
I. 1. 3. The threshing by the area	p. 44
I. 1. 4. The Decree no. 83 of March 2, 1949	p. 52
I. 2. Collectivization in Bucovina	p. 57
I. 2. 1. The first wave of collectivization	p. 57
I. 2. 2. The stagnation of the collectivization process in Bucovina	p. 61
I. 2. 3. The final assault of collectivization in Bucovina	p. 66
I. 3. Attitudes and manifestations within the collectivization in Bucovina	p. 72
I. 3. 1. Between constraint, acceptance and opportunism	p. 73
I. 3. 2. Delay and hope for an external salvationră	p. 83
I. 3. 3. Riot and violence	p. 89
I. 4. The problem of the teachers and the collectivization propaganda	p. 100
I. 4. 1. Teachers in charge of propaganda	p. 100
I. 4. 2. Ideology and propagandă in the villages of Bucovinei	p. 103
I. 5. The starting of the class fight in the villages of Bucovina	p. 110
I. 6. The transformation of the traditional community	p. 118
I. 6. 1. The elimination of the village kulaks	p. 118
I. 6. 2. The changing of the village and family hierarchies	p. 127

CHAPTER II

INSTITUTIONAL CHANGES AND NEW SOCIAL BEHAVIOURS IN BUCOVINA

II. 1. The industrialization of agriculture and its role in the collectivization process.	p. 136
--	--------

II. 2. The evolution of public edifices and housing establishments during the collectivization	p. 147
II. 2. 1. Housing establishments	p. 148
II. 2. 2. Schools	p. 152
II. 2. 3. Dispensaries	p. 156
II. 2. 4. Pubs	p. 161
II. 2. 5. Cultural centres	p. 164
II. 2. 6. Libraries	p. 171
II. 3. Between propaganda and modernisation	p. 176
II. 3. 1. Standard of Living and agricultural earnings	p. 176
II. 3. 2. Electrification of the villages	p. 188
II. 4. Migration in Bucovina during 1944-1962	p. 198
II. 4. 1. Deportations	p. 198
II. 4. 2. Voluntary migration	p. 203

CHAPTER III

THE TRANSFORMATION OF THE POIENI-SOLCA COMMUNE DURING THE COLLECTIVIZATION

III. 1. Introductory aspects	p. 214
III.1.1. Geographical setting	p. 215
III.1.2. Poieni-Solca from origins to the First World War	p. 216
III.1.3. The interwar period and the Second World War	p. 220
III. 2. The control system of the party-state	p. 223
III.2.1. The control of the party	p. 224
III.2.2. The control of the state	p. 228
III.2.2.1. The People Council of the Poieni-Solca commune	p. 229
III.2.2.2. The sessions of the People Council and the role of the executive committee	p. 231
III.2.2.3. The election of the communal deputies	p. 234
III.2.2.4. The permanent commissions of the People Councils	p. 235
III.2.2.5. The patriotic competitions	p. 236
III.2.3. The repressive control	p. 237
III.2.4. Other types of control: through mass organizations (U.T.M.)	

and propaganda	p. 240
III. 3. The agrarian policy and collectivization in Poieni-Solca	p. 245
III. 3. 1. The agrarian reform of 1945	p. 245
III. 3. 2. The situation of agriculture in Poieni-Solca at the start of collectivization	p. 247
III. 3. 3. The first years of collectivization (1949-1956)	p. 251
III. 3. 4. The pressure of mandatory quotas	p. 255
III. 3. 5. The „November, 7” comradery	p. 259
III. 3. 6. The establishing of G.A.C. „The Road of Wealth”	p. 262
III. 4. The effects of collectivization on the Poieni-Solca commune	p. 269
III. 4. 1. The set-up of the collective sector	p. 269
III. 4. 2. The individual sector of agriculture and its control.....	p. 274
III. 4. 3. The agrarian production after the establishing of the G.A.C	p. 276
III. 4. 4. The migration phenomenon	p. 279
III. 4. 4. 1. Migration forms specific to Bucovina	p. 279
III. 4. 4. 2. Migration from Poieni-Solca with change of address	p. 280
III. 4. 4. 3. Migration without change of address: commuting	p. 282
III. 4. 5. The New Elite of the village and ordinary people	p. 284
III. 4. 5. 1. The elite of Poieni-Solca	p. 284
III. 4. 5. 1. A. The party and state apparatus	p. 285
III. 4. 5. 1. B. The agrarian specialists and the board of the G.A.C.-ului „The Road of Wealth”	p. 287
III. 4. 5. 1. C. Teachers	p. 289
III. 4. 5. 1. D. The foreground elites: brigadiers, economists, veterinary technicians	p. 292
III. 4. 5. 2. Ordinary people	p. 293
III. 4. 5. 2. A. Collectivists peasants	p. 294
III. 4. 5. 2. B. Mechanics/tractor drivers	p. 296
III. 4. 5. 2. C. Other social categories: industry workers, constructions, commerce, transport or schools	p. 298
III. 4. 5. 3. Partial Conclusions	p. 299
III. 4. 6. The evolution of public edifices and housing in Poieni-Solca	p. 299
III. 4. 6. 1. Public edifices	p. 300
III. 4. 6. 1. A. School	p. 301

III. 4. 6. 1. A. a. The school network in the commune.....	p. 301
III. 4. 6. 1. A. b. The school, a space of sovietization	p. 304
III. 4. 6. 1. B. The Cultural Centre	p. 307
III. 4. 6. 1. B. a. Building the new Cultural CentreI	p. 307
III. 4. 6. 1. B. b. The propaganda at the „Filimon Sârbu” Centre	p. 310
III. 4. 6. 1. C. The communal library	p. 313
III. 4. 6. 2. The houses built in Poieni-Solca	p. 316
III. 4. 6. 2. A. The houses built by the state	p. 316
III. 4. 6. 2. B. The houses built by local people	p. 317
CONCLUSIONS	p. 321
BIBLIOGRAPHY	p. 329
ANNEXES	p. 346

SUMMARY

I. Research objectives and relevance

The central objective of the thesis was to analyze what happened to the Romanian village after the communists came to power, taking into account the functioning of the rural world during the years of collectivization (1949-1962) and the impact of forced modernization implemented by the communist regime. Although the process of collectivization refers to the period of 1949-1962, this process of transformation of the Romanian village continued after 1962, taking the form of "collectivism as a way of life"¹. In other words, this paper is about the way in which the communist regime transformed the Romanian village, especially in Bucovina, the mechanisms of its subjugation, as well as the effects of collectivization.

Starting from the central theme of the paper, the analysis of the socialist transformation of the villages in Bucovina, with the example of Poieni-Solca, our thesis covers in a secondary level aspects related to: the agrarian policy of the regime, the control implemented by the communist state before collectivization, the reaction of the peasants to collectivization, the state administration and party organizations, the dimension of the cultural life of the village, the phenomenon of migration triggered by the dismantling of private property, the evolution of public buildings during collectivization, the change of the rural elites.

The chosen theme is relevant to historical knowledge for several reasons. First of all, it attempts to clarify some unclear facts about Romanian rural communism and the consequences of forced collectivization. Secondly, the paper responds to a need to contribute to completing the picture about the implementation of collectivization and its effects on the Romanian countryside with examples from a too little studied province. Third, the issue raised by this research, the collectivization experiment as a modernizing part of Romanian villages, in all its aspects and effects, is relevant in the current historiographical context. The need for a historiographical recovery of this period is all the more necessary as Romania has

---

¹ This concept was formulated by David Kidekel in his study dedicated to the villages of the Olt Country, describing the new way of life of the peasants after the creation of the G.A.C. (collectives). David Kidekel, *Collectivism and Solitude in Romanian Villages. Olt Country during the communist period and the first years after the Revolution*, Iași, Polirom Publishing House, 2006, p. 11.

an important rural tradition, with the village still playing a leading role in the political, economic, social and cultural life of today's Romanian society.

At a first glance it would seem that, in the current context, in which the study of history tends to privilege the "center" over the "regional", researching the history of areas with a limited zonal delimitation, such as Bucovina, would seem to be a meaningless undertaking. However, reality disproves the appearance, as not only in the academic environment², but especially in society, there is a permanent need to recover the regional and local past. In this paper, we propose a different theme of research on Bucovina, especially since most of them refer to the realization of the union with the "mother country" or the integration of the province into the Greater Romania.

II. Peculiarities of the area

First of all, the area under study has diverse relief forms: from low hills (Suceava Plateau) to areas with high mountains and intramontane depressions. This type of relief has obviously influenced the position of arable land and its productivity, which in some cases has shown a differentiated attachment of peasants to their property, but also a different approach of the authorities.

There were also a significant number of ethnic minorities in Bucovina in the 1950s. Most numerous were Ukrainians, who were quick to react to the news of collectivization. They spread ideas that seriously undermined the communist propaganda for collectivization, ideas based on their experiences in the colony settlements of inter-war Ukraine. Moreover, there was a different perception of property and collectivization in Bucovina than in the Iasi region, for example. This difference was also largely due to the different history of the two areas. In Bucovina, under Austrian administration for 150 years, a fairly important tradition of property ownership was created. In this respect, we should bear in mind that before 1918 there were more landowners and the dissatisfaction with the confiscation of land was more widespread.

Another issue that makes the Bucovina region distinctive is the way peasants in several villages in the area reacted just a few months after collectivization began. The summer of 1949 saw a series of uprisings involving thousands of peasants in dozens of

---

² The main research institute of Bucovina's history is the "Bucovina Institute" in Rădăuți, which has been operating under the aegis of the Romanian Academy since the early years of post-Decembrist democracy. Every year it publishes two volumes of studies on the history of this province.

localities. Similar uprisings also took place in Bihor and Arad, but where the peasants were not killed during clashes with the Security troops, but demonstratively afterwards. All these separate issues played an important role in the further development of collectivization and the transformation of the Bucovina village. This happened both at the level of the authorities who behaved differently in the subsequent years, and at the level of the peasants who were starting with a different experience on the road of socialist transformation.

III. Thesis description

The first chapter highlights the main measures taken by the communist regime and how the Bucovinian peasants related to them. Thus, we have analyzed four of the most important laws imposed in the countryside until the start of collectivization: the agrarian reform of 1945, the imposition of compulsory quotas, the "treieriş" (land titling) and decree of 83/1949. All this paved the way for the collectivization of agriculture. In our research we have shown that all these laws can be considered as precursors of collectivization, without which the socialist transformation of Bucovinian villages would not have been possible. We also analyzed the process of collectivization in Bucovina and found that over 60% of the actual communes in the province were collectivized. Through this rather complicated approach we managed, if not to dismantle, at least to shatter the myth that "Bucovina was not collectivized". After analyzing the process of collectivization, we talked about the propaganda in the region, the class struggle and the elimination of the kulaks and how all these measures of the regime led to a transformation of kinship relations and family relations.

The second chapter foremost analyzes the institutional changes that the Bucovinian villages underwent, the objectives being the following: to highlight the link between the modernization of agricultural work and the end of collectivization; to analyze the role of the state and collectivization in changing the landscape of the villages; to establish the contribution that collectivization had to the modernization of the villages and the increase of the living standards of the Bucovinian peasants; how collectivization caused the migration of a significant part of the population to the cities.

In the third chapter, dedicated to the commune of Poieni-Solca, we have tried to describe with concrete examples the transformation to which the Bucovina village was subjected. First of all, we have presented a brief history of the locality, from its origins to the establishment of communism, which is absolutely necessary in understanding the elements transformed by the communists. We also explained how the new regime imposed a party,

administrative and repressive control on Poieni-Solca, monopolizing the whole town. The control implemented by expanding the administrative network and appointing officials to key positions at the local level created the necessary framework for the implementation of collectivization.

At the same time, we considered it useful to describe the commune of Poieni-Solca from an agrarian perspective, reviewing the agricultural potential and the main occupations of the inhabitants. The vast majority of the peasants in Poieni-Solca were engaged in animal breeding and plant cultivation, and this made them dependent on the land they owned. Even though it was not the main focus of the local research, we dedicated a subchapter to the analysis of the collectivization process in Poieni-Solca from a political perspective. We also followed the peasants' behaviour in relation to the collectivization process and the way in which the authorities realized the socialist transformation of the commune.

Finally, we analyzed the main effects of collectivization in Poieni-Solca. First of all, we considered it important to analyze the new local elites formed in the period 1949-1962, from the political to the agricultural or the teachers. At the same time, our research has not omitted to describe the newly created collectivist sector and the way the state monopolized agricultural production. The phenomenon of migration from the village to the city, or the "rural exodus" as it has been called, did not bypass the commune under study. With the establishment of the collective household in Poieni-Solca, more and more inhabitants chose to work in industry or mining, leaving permanently or becoming commuters.

IV. Research methodology

In our research we used a set of methods that helped us to fulfill the objectives of the paper. We have used: **a). the method of diachronic comparative analysis** (we used it especially in the third chapter when we analyzed the Poieni-Solca commune and all the transformations it has undergone); **b). the method of synchronic comparative analysis** (we used this method mainly to highlight the intensity with which the state organs intervened in the territory to quell the peasant uprisings and how they intervened in other regions, but especially to present the differences in different moments of the Bucovina area's evolution in comparison with other regions); **c). discourse analysis** (used during the interpretation of archival documents, decrees, laws, decisions, rulings, decisions, provisions issued, in the interpretation of press articles or those present in propaganda leaflets) and, last but not least,

d). the interview (especially the semi-structured one, used in the shaping of the image of this phenomenon in all its aspects).

The methodological path of the realization of the paper included several stages: 1. Definition of the research topic. 2. Investigation of the archival holdings. 3. Identification of general and special works that address the issues of the paper. 4. Drafting the bibliography. 5. Going through the bibliography and realization of the reading sheets. 6. Archival research and summarizing records. 7. Conducting interviews in as many localities and with as many types of interviewees as possible. 8. Centralizing the processed materials. 9. Realization of a work plan. 10. Writing the thesis.

V. Sources

A checking of the historical bibliography on Bucovina shows that the topic has never been approached. For this reason, our work was based mainly on documents from the Suceava County Directorate of the National Archives³, the Central Historical National Archives⁴ and the National Council for the Study of the Security Archives⁵. At the Suceava National Archives we analyzed several funds, but two of them helped our research more: the Suceava County Department of Statistics Fund and the Poieni-Solca Commune Town Hall Fund. Unfortunately, our research was hampered by the fact that the P.M.R. Suceava Fund and the Suceava Regional People's Council Fund are not inventoried and not open for research. At the Central National Archives, the most useful sections were: Fund C.C. of the P.C.R. with sections: Agrarian, Organizational and Office. The research at the CNSAS gave us the opportunity to research the Documentary Fund, being useful in describing the state of mind of the province at the beginning of collectivization.

The archival research was complemented with interviews in different localities in Bucovina. These provided a broader perspective on how the mechanisms envisioned by the regime to subordinate the peasantry were applied in the countryside. Between 2015-2024 we

---

³ Within the Suceava County Directorate of National Archives, documents from various funds were analyzed, such as: the Suceava County Statistics Directorate Fund, the Suceava County Prefecture Fund, the Rădăuți County Prefecture Fund, the funds of the gendarmerie from the nearby towns, the funds of the municipal town halls (the most important of which: the Poieni-Solca Town Hall Fund), etc.

⁴ Within the ANIC we have consulted a significant number of files containing reports, reports, minutes, stenograms from different funds: the Agrarian Reform Fund of 1921; the Agrarian Reform Fund of 1945; the Fund of the Ministry of Agriculture and Domains; the Fund of the C.C.C. of the P.C.R. with all the sections (Agrarian, Chancellery, Organizational, Economic).

⁵ In the Archives of the National Council for the Study of the Security Archives, we mainly followed the reports drawn up by the Security from the Documentary fund.

conducted a series of interviews (about 30) in different localities in Bucovina and beyond: Arbore, Botoșana, Cacica, Dolhasca, Dolhasca, Părhăuți, Pârteștii de Jos, Pârteștii de Sus, Poieni-Solca, Solca, Soloneț, Suceava, Șcheia and Todirești etc.

VI. Research conclusions

As a result of our study of the villages of Bucovina, we have come to the conclusion that the policies of the communist regime were aimed at strengthening control over the rural world and increasing agricultural production rather than raising the living standards of the inhabitants and ensuring modernization. In the attitude of the party-state towards the Bucovinian countryside, control on all levels was the primary focus and modernization and raising the standard of living were less important, which were so often mentioned in propaganda publications. The administrative apparatus was not built for the people, but for the party-state, whose control was paramount. Since 1948, local authorities were no longer elected by the community, but appointed by the county party organizations through the county prefecture. From that moment on, a control over the lives of the people in the villages of Bucovina was imposed, which became total with the completion of collectivization in 1962. Communal party committees, people's councils and the militia succeeded in consolidating the communist regime and its institutions at local level.

Without the administrative change begun in 1948 and the establishment of strong control, the collectivization process would not have been possible. The Bucovina authorities' attempt to collectivize the province even as early as 1949 was met with resistance from the peasants and violent uprisings. Thus, collectivization in Bucovina was abandoned for a while, during which time control at the local level was strengthened by: appointing obedient people in key positions, moving officials from one position to another or from one locality to another, subordinating militia posts to popular councils, reprimanding cadres/officials who deviated from the party line, etc. After the control became strong enough, the collectivization process was resumed without the peasants being able to oppose it, their resistance being almost non-existent. The peasants did not coalesce around the idea of opposition to the regime, mainly because of the repressive policies of the party-state: arrests and convictions, deportation of several families, confiscation of property, exclusion of children from schools, stigmatization of some peasants, etc.

With the collectivization of agriculture in Bucovina, peasants were left without land, animals and tools. Without these tools for survival, the inhabitants of Bucovina's villages

became dependent on the regime. Therefore the control, which began in 1948, became absolute after 1962. By setting up collectives, the peasants became economically dependent on the state, "collectivism as a way of life" becoming a reality. The establishment of collective households also meant the introduction of the principle of planning, which was also a form of control over the peasantry. The planning and contracting of production from collective farms and individual plots meant that the peasant was deprived of any decision-making power over agricultural work.

Finally, another defining activity for peasants, labor, underwent drastic changes. With the dismantling of private property, this activity, perhaps the most significant of all, underwent changes that made it almost unrecognizable. Labor was no longer an action directed to the reproduction of the individual household, and as the pay received from the G.A.C. became insufficient for a decent living, the peasants ceased to do the labor with the same dignity. Gradually, more and more cases of absenteeism from brigade work appear in official documents. A significant proportion of peasants also chose to work in industry, leaving the countryside or becoming commuters.

All these changes could not be realized without loyal and motivated exponents to carry out their mission. The regime replaced the old elites with new people, obedient and willing to make many compromises in order to climb the social hierarchy. Taking the place of the old rural social elites (teachers, priests, wealthy peasants, civil servants), the new exponents of the regime carried out the tasks set by the party-state. The new elite was made up of presidents and vice-presidents of people's councils, agricultural specialists, presidents of GACs, teachers or doctors and veterinary doctors. Through the new elite, much more numerous than the inter-war elite, the party-state succeeded in completely monopolizing the rural world of Bucovina.

Besides the rural hierarchies, the landscape of the villages has also changed a lot. In the villages of Bucovina, as in most parts of the country, new buildings have sprung up, enriching the rural landscape. In the 1950s, cultural centers, schools, libraries, dispensaries, and buffets were built, most of them by the voluntary labor of the villagers, with few localities being exceptions. Thus, in the villages of Bucovina in the 1950s, schools developed considerably. In most villages they were renovated, extended or even built from scratch. The communist authorities appropriated all these advances, excluding the participation of the villagers, at least in the publications of the time. After researching and analyzing several types of sources, we have understood that the peasants' contribution was decisive in this process. Also, the collectivization process did not contribute to the peasants' increased

financial strength in the post-war years. Collectivization only gave the peasants the chance to get food more easily, but this was only when the G.A.C. presidents allowed the "appropriation" of additional agricultural products.

In terms of living standards, Bucovinian peasants made notable progress in the first two decades after the war. This rise in living standards overlapped with the period of collectivization, but the influence of the establishment of collectives was rather weak. Most collectives only offered products in exchange for work. The lack of satisfactory earnings from "socialist-style agriculture" triggered a massive increase in the number of peasants working in the cities of the region. Stable jobs, considerably higher earnings and the prospect of a more secure pension lured the collectivist peasants into industrial work. With the money they earned from these jobs, Bucovinian peasants were able to improve their standard of living by connecting to electricity and buying household goods.

This paper has certain limitations. Our research, which started from the idea that the rural world of Bucovina was subjugated and transformed through several mechanisms orchestrated by the communist regime, was directed towards several sub-themes such as: the course of collectivization and the peasants' behaviour in the process, the system of control of the party-state, the propaganda and the "class struggle" in Bucovinian villages, the transformation of the traditional community, the evolution of public buildings, the migration and the formation of new elites. Undoubtedly, there are other sub-themes that have not been taken into account, regarding the evolution of the villages of Bucovina in the period 1949-1962. As for the novel sources used, the present work still has certain limitations. Although several funds from the county and central archives were exploited, it would have been useful to research the "P.M.R. Suceava" or "Regional People's Council of Suceava" funds, which, for various reasons, are not inventoried and not open for research.

This research can continue in different ways and directions. From this research, studies on local history can be developed, addressing social, cultural or even economic themes. Another direction could be comparative history research between different provinces of the country. Also, each chapter and sub-chapter of our work could be the subject of a separate study on rural communism in Bucovina: the system of party-state control, propaganda during collectivization, party organizations, popular councils, militia and regional security, migration, the new elite, etc. In addition, the monographs of the villages of Bucovina elude or romanticize the period 1945-1989. There are many reasons for this, but social fear and political interests deprive the localities in this area of complete monographs. In this sense, I believe that our study of Poieni-Solca can be a starting point for future

researchers in their mission to realize monographs of the villages of Bucovina. Therefore, the possibilities of development are manifold, and the present work is only meant to be a contribution to a social and political history, even from a local perspective, of Romanian communism.

BIBLIOGRAPHY

I. SOURCES

1. Archives

Arhivele Naționale Istorice Centrale

- Fond C.C. al P.C.R., secția Agrară: dosar 1/1921, dosar 2/1924, dosar 1/1925, dosar 3/1944, dosar 3/1944-1952, dosar 48/1948, dosar 3/1949, dosar 16/1949, dosar 30/1949, dosar 31/1949, dosar 32/1949, dosar 34/1949, dosar 44/1949, dosar 46/1949, dosar 37/1950, dosar 39/1950, dosar 40/1950, dosar 48/1950, dosar 61/1950, dosar 63/1950, dosar 66/1950, dosar 68/1950, dosar 69/1950, dosar 72/1950, dosar 13/1951, dosar 29/1951, dosar 3/1952, dosar 45/1952, dosar 133/1952, dosar 153/1952, dosar 9/1953, dosar 13/1953, dosar 38/1953, dosar 47/1953, dosar 48/1953, dosar 47/1954, dosar 53/1954, dosar 54/1954, dosar 76/1954, dosar 5/1955, dosar 30/1955, dosar 57/1955, dosar 67/1955, dosar 22/1956, 12/1960 (vol. II), dosar 1/1961, dosar 9/1961, dosar 11/1961, dosar 13/1961, dosar 19/1961, dosar 1/1962, dosar 9/1962, dosar 12/1962, dosar 4/1963, dosar 2/1964.
- Fond C.C. al P.C.R., secția Cancelarie: dosar 21/1949, dosar 27/1949, dosar 41/1949, dosar 55/1949, dosar 72/1949, dosar 168/1949, dosar 1/1950, dosar 32/1950, dosar 38/1950, dosar 44/1950, dosar 59/1950, dosar 69/1950, dosar 10/1951, dosar 36/1951, dosar 17/1952, dosar 32/1952, dosar 96/1952, dosar 75/1954, dosar 153/1954, dosar 30/1955, dosar 38/1955, dosar 76/1956, dosar 106/1956, dosar 139/1956, dosar 37/1957, dosar 30/1958, dosar 30/1961, dosar 51/1961, dosar 60/1961, dosar 61/1961, dosar 75/1961, dosar 39/1962.
- Fond C.C. al P.C.R., secția Economică: dosar 47/1945, dosar 54/1953.
- Fond C.C. al P.C.R., secția Organizatorică: dosar 90/1948, dosar 113/1948, dosar 7/1949, dosar 13/1949, dosar 37/1949, dosar 38/1949, dosar 40/1949, dosar 41/1949, dosar 46/1949, dosar 158/1949, dosar 160/1949, dosar 7/1950, dosar 57/1950, dosar 96/1950, dosar

131/1950, dosar 150/1950, dosar 64/1951, dosar 29/1952, dosar 65/1952, dosar 1/1954, dosar 23/1960, dosar 16/1961, dosar 38/1961, dosar 7/1962, dosar 13/1962.

- Fond C.C. al P.C.R., secția Propagandă și agitație, dosar 9/1945, dosar 72/1945, dosar 3/1949, dosar 45/1950, dosar 112/1950.
- Fond Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Direcția funciară, județul Suceava: dosar 12/1927-1930, dosar 27/1930-1937, dosar 30/1930-1931, dosar 31/1930-1937, dosar 32/1930-1932, dosar 49/1932-1943, dosar 36/1933, dosar 34/1947.
- Fond Reforma agrară din 1945: Centrala, dosar 27/1945-1948;
- Fond Reforma agrară din 1945: județul Suceava, dosar 7/1945-1947, dosar 6/1945-1949.
- Fond Reforma agrară din 1921: județul Suceava: dosar, 12/1927-1930, dosar 30/1930-1931, dosar 31/1930-1937, dosar 27/1930-1937, dosar 88/1937-1938.

Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității

- Fond Documentar: dosar 5, dosar 7 (vol. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 15), dosar 13, dosar 15, dosar 39 (vol. 1), dosar 173, dosar 12187, dosar 14696.

Direcția Județeană Suceava a Arhivelor Naționale

- Fond Camera Agricolă Câmpulung: dosar 4/1927, dosar 8/1927, dosar 8/1928, dosar 11/1930, dosar 17/1931.
- Fond Direcția Miliției regiunii Suceava, dosar 1/1952, dosar 1/1964.
- Fond Direcția Județeană de Statistică Suceava: dosar 7/1949, dosar 14/1950, dosar 15/1950, dosar 21/1950, dosar 22/1950, dosar 26/1950, dosar 4/1952, dosar 8/1953, dosar 3/1954, dosar 5/1955, dosar 10/1955, dosar 12/1955, dosar 2/1956, dosar 9/1956, 16/1957, dosar 14/1958, dosar 1/1959, dosar 3/1959, dosar 4/1959, dosar 5/1959, dosar 6/1959, dosar 21/1959, dosar 26/1959, dosar 78/1959, dosar 102/1959, dosar 104/1949, dosar 1/1960, dosar 3/1960, dosar 6/1960, dosar 26/1960, dosar 27/1960, dosar 32/1960, dosar 33/1960, dosar 34/1960, dosar 35/1960, dosar 2/1961, dosar 4/1961, dosar 9/1961, dosar 21/1961, dosar 22/1961, dosar 24/1961, dosar 25/1961, dosar 1/1962, dosar 7/1962, dosar 8/1962, dosar 9/1962, dosar 10/1962, dosar 11/1962, dosar 17/1962, dosar 19/1962, dosar 34/1962, dosar 35/1962, dosar 37/1962, dosar 6/1964, dosar 60/1965, dosar 14/1967, dosar 21/1967, dosar 39/1967, dosar 105/1967, dosar 138/1967.
- Fond Prefectura județului Câmpulung: dosar 47/1923, dosar 17/1924, dosar 54/1925, dosar 5/1928, dosar 50/1928, dosar 18/1930, dosar 62/1931, dosar 3/1938, dosar 9/1940.

- Fond Prefectura județului Suceava, dosar 21/1932, dosar 9/1949, dosar 7/1950, dosar 15/1950, dosar 17/1950.
  - Fond Prefectura județului Rădăuți, dosar 1/1949, dosar 25/1949, dosar 61/1950.
  - Fond Poliția Orașului Rădăuți, dosar 10/1949.
  - Fond Primăria Comunei Mănăstirea Humorului: dosar 1/1955, dosar 7/1962.
  - Fond Primăria Comunei Măriței: dosar 2/1948, dosar 2/1949, dosar 8/1950, dosar 3/1952, dosar 6/1958, dosar 4/1960, dosar 11/1960, dosar 9/1961, dosar 2/1964.
  - Fond Primăria Comunei Poieni-Solca: dosar 4/1945, dosar 2/1946, dosar 1/1948, dosar 3/1948, dosar 5/1948, dosar 1/1949, dosar 2/1949, dosar 7/1949, dosar 4/1950, dosar 15/1950, dosar 7/1951, dosar 11/1951, dosar 13/1951, dosar 1/1952, dosar 3/1952, dosar 4/1952, dosar 5/1952, dosar 1/1953, dosar 1/1954, dosar 4/1954, dosar 1/1955, dosar 4/1955, dosar 9/1955 (vol. I), dosar 9/1955 (vol. II), dosar 1/1956, dosar 5/1956, dosar 6/1956, dosar 7/1956, dosar 8/1956, dosar 2/1957, dosar 8/1957, dosar 1/1958 (vol. I), dosar 14/1958, dosar 1/1959, dosar 5/1959, dosar 16/1960, dosar 1/1961, dosar 2/1961, dosar 3/1961 (vol. I), dosar 4/1961, dosar 5/1961, dosar 1/1962, dosar 2/1962, dosar 3/1962, dosar 7/1962, dosar 8/1962, dosar 9/1962, dosar 11/1962, dosar 3/1963, dosar 2/1964, dosar 2/1965, dosar 6/1965, dosar 3/1966, dosar 4/1966, dosar 9/1967.
  - Fond Poliția Orașului Câmpulung Moldovenesc: dosar 6/1933, dosar 8/1933, dosar 5/1935, dosar 5/1937, dosar 9/1940.
  - Fond Poliția Orașului Solca: dosar 5/1937.
  - Fond Serviciul Special de Siguranță Câmpulung: dosar 3/1919, dosar 16/1920, dosar 10/1921, dosar 5/1923, dosar 10/1925.
  - Fond Sfatul Popular Raional Rădăuți: dosar 11/1951, dosar 56/1951, dosar 72/1951, dosar 84/1951, dosar 85/1951, dosar 325/1951, dosar 327/1951, dosar 330/1951, dosar 332/1951, dosar 75/1952, dosar 77/1952, dosar 80/1952, dosar 85/1952, dosar 89/1952, dosar 90/1952, dosar 91/1952, dosar 101/1952, dosar 393/1952, dosar 400/1952, dosar 441/1953, dosar 442/1953, dosar 450/1953, dosar 473/1953, dosar 480/1953, dosar 488/1953, dosar 492/1953, dosar 514/1953, dosar 540/1953, dosar 58/1954, dosar 98/1954.
- Direcția Județeană Iași a Arhivelor Naționale*
- Fond Frontul Comitetul Județean Iași al Frontului Plugarilor: dosar 3/1945.
  - Fond Comitetul Județean Iași al P.M.R.: dosar 7/1949.

2. Interviews

- G. T., necolectivist, sat Todirești, (fostul raion Suceava), com. Todirești, județul Suceava, martie 2015 și ianuarie 2019.
- D. R., fostă colectivistă, sat Soloneț (fostul raion Gura Humorului), com. Todirești, județul Suceava, martie 2015, aprilie 2017 și ianuarie 2019.
- I. T., fost colectivist, sat Soloneț (fostul raion Gura Humorului), com. Todirești, județul Suceava, martie 2015 și ianuarie 2019.
- V.A., fostă colectivistă (chiabură), sat Șcheia (fostul raion Suceava), com. Șcheia, județul Suceava, august 2016.
- C. R., fost colectivist (sărac), sat Todirești (fostul raion Gura Humorului), com. Todirești, județul Suceava, martie 2015.
- G. R., fost C.F.R.-ist, sat Soloneț (fostul raion Gura Humorului), com. Todirești, județul Suceava, martie 2015, aprilie 2017 și ianuarie 2019.
- G. L., fost profesor, sat Părhăuți (fostul raion Gura Humorului), com. Todirești, județul Suceava, aprilie 2016.
- I. T., fostă colectivistă (săracă), sat Părhăuți (fostul raion Gura Humorului), com. Todirești, județul Suceava, aprilie 2016.
- E. L., fostă colectivistă (săracă), sat Părhăuți (fostul raion Gura Humorului), com. Todirești, județul Suceava, aprilie 2016.
- V. I., fost colectivist (sărac), sat Arbore (fostul raion Rădăuți), com. Arbore, județul Suceava, mai 2016.
- E. O., fostă grefieră, Botoșana (fostul raion Gura Humorului), comuna Botoșana, județul Suceava, noiembrie 2015.
- N. S., fost președinte de C.A.P., Pârteștii de Jos (fostul raion Gura Humorului), comuna Pârteștii de Jos, județul Suceava, decembrie 2015 și aprilie 2018.
- L. C., necolectivist, Pârteștii de Sus (fostul raion Gura Humorului), Comuna Cacica, județul Suceava, februarie 2016 și februarie 2018.
- A. S., necolectivistă, Cacica, (fostul raion Gura Humorului), comuna Cacica, județul Suceava, august 2015 și august 2018.
- M. C., fostă colectivistă (chiabură), Dolhasca (fostul raion Fălticeni), județul Suceava, iulie 2016.
- M. C., fost colectivist, (chiabur), Dolhasca (fostul raion Fălticeni), județul Suceava, iulie 2016 și iulie 2018.
- A. T., fostă colectivistă (săracă), Pârteștii de Jos (fostul raion Gura Humorului), comuna Pârteștii de Jos, județul Suceava, februarie 2016.

- Z. T., fostă casnică, oraș Suceava (fostul raion Suceava), județul Suceava, noiembrie 2018.
- I. G., fost colectivist, Poieni-Solca (fostul raion Gura Humorului), comuna Poieni-Solca, iulie 2018.
- I. A., fost profesor și inginer, Pârteștii de Jos, (fostul raion Gura Humorului), comuna Pârteștii de Jos, ianuarie 2019 și ianuarie 2020.
- I. P., fost funcționar, Costâna, (fostul raion Suceava), comuna Todirești, decembrie 2019.
- A. T., fost tractorist, Poieni-Solca (fostul raion Gura Humorului), comuna Poieni-Solca, septembrie 2023.
- A. J., fost colectivist (mijlocas) și muncitor în construcții, Poieni-Solca (fostul raion Gura Humorului), comuna Poieni-Solca, iunie 2023.
- P. T., fost inginer, oraș Suceava (fostul raion Suceava), județul Suceava, ianuarie 2024.
- V. T., fost muncitor la S.M.T., Poieni-Solca (fostul raion Gura Humorului), comuna Poieni-Solca, iulie 2023.
- V. L., fost tractorist, Poieni-Solca (fostul raion Gura Humorului), comuna Poieni-Solca, septembrie 2023.
- I. L., fost fiu de chiabur, Poieni-Solca (fostul raion Gura Humorului), comuna Poieni-Solca, ianuarie 2024.
- V. T., fost muncitor la G.A.S., Poieni-Solca (fostul raion Gura Humorului), comuna Poieni-Solca, ianuarie 2024.
- D. L., fost colectivist, Poieni-Solca (fostul raion Gura Humorului), comuna Poieni-Solca, aprilie 2024.
- L. M., fostă învățătoare, Solca (fostul raion Gura Humorului), județul Suceava, mai 2024.
- S. M., fost medic, Solca (fostul raion Gura Humorului), județul Suceava, mai 2024.

3. Edited documents (collections of documents, anthologies of texts)

- Cătănuș, Dan, Roske, Octavian, *Colectivizarea agriculturii în România. Dimensiunea politică, vol. I, 1949-1953*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2000.
- Idem, *Colectivizarea agriculturii în România. Represiunea, vol. I, 1949-1953*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2004.
- Idem, *Colectivizarea agriculturii în România. Dimensiunea politică, vol. II, 1953-1956*, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2005.

- Cătănuș, Dan, Roske, Octavian, Abraham, Florin, *Colectivizarea agriculturii în România. Cadrul legislativ 1949-1962*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2007.
- Dobrinu, Dorin, (editor), *Listele morții. Deținuți politici decedați în sistemul carceral din România potrivit documentelor Securității, 1945-1958*, Iași, Editura Polirom, 2008.
- Dobrinu, Dorin, (editor coordonator), Aioanei, Alexandru-Dumitru, Lisnic, Dumitru, Lăcătușu, Dumitru, (editori), *Colectivizarea Agriculturii din România: inginerie socială, violență politică, reacția țărănimii. Documente, vol. 1: 1949-1950*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2017.
- Idem, *Colectivizarea Agriculturii din România: inginerie socială, violență politică, reacția țărănimii. Documente, vol. 2: 1951-1962*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2017.
- Gheorghiu-Dej, Gheorghe, *Articole și cuvântări*, Ediția a IV-a, București, Editura de Stat pentru literatură politică, 1955.
- Groza, Petru, *Articole, cuvântări, interviuri - Texte alese*, București, Editura Politică, 1973.
- Iancu, Gheorghe, Țărău, Virgiliu, Trașcă, Ottmar, *Colectivizarea agriculturii în România. Aspecte legislative (1945-1962)*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2000.

4. Press

- „Adevărul”, București.
- „Buletinul Oficial al Republicii Populare Române”, București.
- „Monitorul Oficial”, București.
- „Scânteia”, București.
- „Sociologie Românească”, București.
- „Universul”, București.
- „Zori noi – Organ al Comitetului regional PMR Suceava și al Sfatului popular Regional”, Suceava.

5. Memoirs

****Alianța clasei muncitoare cu țărăimea muncitoare în România*, Suceava, Secția agricolă a Sfatului Popular Regional Suceava, 1950.

****Gospodăria Agricolă Colectivă asigură dezvoltarea puternică a producției agricole și un nivel de trai ridicat al țărănimii muncitoare*, Suceava, 1961.

****Gospodăria Agricolă Colectivă, drumul belșugului și bunăstării*, Suceava, Secția agricolă a Sfatului Popular Regional Suceava, 1960.

****Regiunea Suceava în plină dezvoltare*, Suceava, 1961.

****Centenarul Școlii, Pârteștii de Jos – o așezare din Țara de Sus – (scurtă monografie)*, Pârteștii de Jos, 1975.

- Chiper, Vasile, Padrau, Platon, *Pe calea belșugului. Gospodăria agricolă colectivă „Lupta Noastră”- Săveni în plină dezvoltare*, Suceava, 1961.

- Constantinescu, Mitiță, *Politică economică aplicată. Agricultură, economie rurală, cooperare*, vol. II, București, Editura „Tiparul românesc”, 1943.

- Cornățeanu, Nicolae D., *Nevoile agriculturii românești*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului. Imprimeria Națională, 1939.

- Feneșan, O., (coord.), *Dezvoltarea agriculturii în Republica Populară Română*, București, Editura Agro-Silvică de Stat, 1958.

- Frunzănescu, A., *Evoluția chestiunii agrare în România. Privire istorică - aspecte actuale - tendințe*, București, Monitorul Oficial și Imprimeria Statului. Imprimeria Națională, 1939.

- Gheorghiu-Dej, Gheorghe, *Sarcinile Partidului Muncitoresc Român în lupta pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii. Raport făcut la Ședința Plenară a C.C. a P.M.R. din 3-5 martie 1949*, București, Editura P.M.R., 1952.

- Huzum, Marghiolița, *O viață de țarancă*, Pitești, Editura Manu Scris, 2017.

- Ionescu-Șișești, Gheorghe, *Contractele de dijmă și de muncă în agricultură*, București, Monitorul Oficial și Imprimeria Statului. Imprimeria Națională, 1940.

- Madgearu, Virgil N., *Agrarianism, capitalism, imperialism. Contribuțiuni la studiul evoluției sociale românești*, București, Institutul de arte „Bucovina”, 1936.

- Malinschi, V., *Lenin și Stalin, corifeii ai gândirii economice ruse și mondiale* în „Studii. Revistă de istorie și filosofie”, nr. I, an 3, ianuarie-martie, 1950.

- Micle, Gheorghe, *Răscoala pământului. Istoria luptelor politice ale țărănimii române, 1933-1945*, București, Editura Frontul Plugarilor, 1945.

- Pînzar, Ioan, *Fluxul memoriei, amintiri din comunism*, vol. II, Suceava, 2014.

- Pop, C., *Izvorul belșugului. Din activitatea G.A.C. „23 August” Pleșani – Botoșani*, Suceava, 1961.

II. WORKING TOOLS

*** *Anuarul Statistic al României, 1939 și 1940.*

*** *Bibliografia Istorică a României*, vol. VIII, IX, X, XI, Cluj-Napoca.

*** *Dezvoltarea agriculturii Republicii Populare Române. Culegere de date statistice*, București, Direcția centrală de date statistice, 1965.

• Rădulescu, Mihaela, *Metodologia cercetării științifice. Elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat*, București, Editura Didactică și pedagogică, 2006.

III. MONOGRAPHS

• Boca, Vasile, *Monografia satului Botoșana*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.

• Bocancea, Mihai, Bocancea, Maria, *Comuna Todirești – județul Suceava. Scurtă monografie etnografică – Căminul cultural Părhăuți*, Suceava, 2019.

• Buburuzan, Leon, *Mănăstirea Humorului (Humorul) în cultura și istoria Bucovinei, la șase veacuri de existență*, Suceava, Editura Mușatinii, 2004.

• Camilar, Mihai, *Cultură și civilizație tradițională în zona etnografică Humor, Câmpulung Moldovenesc*, Editura „Miorița”, 2011.

• Cernat, Ion, *Dorna Candrenilor, satul de la poalele Oușorului (pagini de monografie)*, Iași, Editura PIM, 2008.

• Idem, Lazarovici, Elena, *600 de ani de istorie ai satului Vama. Studii și schițe monografice*, ediția a II-a, Iași, Editura Pim, 2009.

• Idem, *Mitocu Dragomirnei, satul de lângă „Cordun” (carte monografică)*, Botoșani, Editura AXA, 2006.

• Cojocar Sahlean, Marcel Anton (coordonator), *Comuna Cacica. O localitatea bucovineană multietnică*, Bistrița, Editura Karuna, 2015.

• Cojocar, Nicolae, *Pîrteștii de Sus – O așezare din Bucovina (monografie folclorică)*, București, Editura Litera, 1980.

• Cossaris, Victor Nicolae, *Dărmănești. Mărturii ale trecutului*, Suceava, 1993.

• Cosmec, Ioan, *Breaza – Monografie și istorie*, partea I, Botoșani, Editura Litera Botoșani, 2004.

• Cossaris, Victor Nicolae, *Dărmănești – Mărturii ale trecutului*, Suceava, 1993.

• Diacon, Vasile, *Vechi așezări pe Suha Bucovineană – Pagini monografice*, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, 1989.

- Ieșcu, Ioan (coordonator), *Pârteștii de Jos 1415-2000*, Suceava, Editura „Cuvântul Nostru”, 2000.
- Idem (coordonator), *Pârteștii de Jos „600” 1415-2015*, ediția a II-a, Suceava, Editura Mușatinii, 2015.
- Luchian, Dragoș, *Un sat de pe valea Sucevei. Frătăuții-Vechi*, București, Editura Litera, 1986.
- Niculăiasa, Mihai, *Comuna Rădășeni – micromonografie*, București, Editura Litera, 1975.
- Piersic, Ioan Nicuță, *Corlata, un sat din Bucovina*, Suceava, Editura Mușatinii, 2005.
- Pînzar, Ioan, *Monografia satului Costâna, comuna Todirești, județul Suceava*, Suceava, Editura Mușatinii, 2005.
- Rachieru, Ioan V., *Soloneț - O așezare din Bucovina*, Timișoara, Editura Helicon, 1995.
- Rusu, Filimon, *Amintiri. Oameni și locuri din Țara Fașilor*, Institutul „Bucovina” Rădăuți, București, Editura Academiei Române, București, 2009.
- Tabarcea, Petrea, *Soloneț - un sat din Bucovina – Istorie, oameni și locuri*, Suceava, 2016.
- Teleagă, Elisaveta, *Straja – Izvor de tradiție bucovineană*, Suceava, 2017.

IV. GENERAL WORKS

- Amzăr, D. C, *Sociologia șezătorii*, în „Arhiva pentru știință și reformă socială”, Organ al Institutului Social român, anul IX, nr. 4, 1931, p. 518.
- Asociația Foștilor Deținuți Politici din România Filiala Suceava, *Memorialul durerii în județul Suceava*, Suceava, 2010.
- Agrigoroaiei, Ion, *România interbelică*, vol. I, Iași, 2001.
- Alexandrescu, Ion, *Economia României în primii ani postbelici (1945-1947)*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986.
- Alexandriuc, V., *Starea materială a țărănimii și premisele mișcărilor țărănești 1848-1945*, București, 1989.
- Avram, Cezar, *Politici agrare în Oltenia anilor 1949-1962. Mutații socio-economice în satul românesc*, Craiova, Editura de Sud, 1999.
- Bălan, Ion, *Colectivizarea în regiunea București 1950-1962*, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2012.
- Barbu, Bogdan, *Vin americanii! Prezentarea simbolică a Statelor Unite în România Războiului Rece 1945-1971*, Editura Humanitas, București, 2006.

- Bărbulescu, Constantin, Popovici, Vlad, *Modernizarea lumii rurale din România în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea. Construcții*, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2005.
- Bărbulescu, Constantin, *România medicilor. Medici, țărani și igienă rurală în România de la 1860 la 1910*, București, Editura Humanitas, 2015.
- Bocancea, Mihai, Bocancea, Maria, *Școala din Părhăuți – peste o sută de ani de cultură și educație*, Suceava, Editura George Tofan, 2008.
- Braniște, Valeriu, *În slujba Bucovinei, în slujba neamului românesc – articole politice*, Editura „Bucovina Viitoare”, 1998.
- Budeancă, Cosmin, Olteanu, Florentin (coordonatori), *Stalinizare și destalinizare. Evoluții Instituționale și impact social*, Iași, Editura Polirom, 2014.
- Buruiană, Ovidiu, *Liberalii. Structuri și sociabilități politice liberale în România interbelică*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2013.
- Buzatu, Gheorghe, *România și marile puteri (1939-1947)*, București, Editura Enciclopedică, 2003.
- Camilar, Mihai, *Cultură și civilizație tradițională în zona etnografică Humor*, Câmpulung Moldovenesc, Biblioteca „Miorița”, 2011.
- Căruntu, Mihai-Aurelian, *Bucovina în Al Doilea Război Mondial*, Iași, Editura Junimea, 2004.
- Ceaușescu, Nicolae, *Din gândirea economică a președintelui României Nicolae Ceaușescu. Direcții de dezvoltare a agriculturii socialiste românești. Conceptul și obiectivele noii revoluții agrare*, București, Editura Politică, 1987.
- Ceaușu, Mihai-Ștefan, *Considerații privitoare la cercetarea istoriei Bucovinei în spațiul românesc*, în „Analele Bucovinei”, anul XVI, nr. 2/2009.
- Cereseanu, Ruxandra, *România înghesuită. Cutii de chibrituri, borcane, conserve. Ipostaze ale ghetoizării în comunism și postcomunism*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2006.
- Cioroianu, Adrian, *Pe umerii lui Marx: introducerea în istoria comunismului românesc*, București, Editura Curtea Veche, 2005.
- Cojocaru, Nicolae, *Pirtești de Sus, o așezare din Bucovina. Monografie folclorică*, București, Editura Litera, 1980.
- Cotos, Camelia Victoria, *Populația Bucovinei în perioada interbelică*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2009.
- Cosmeci, Ioan, *Breaza – monografie și istorie*, partea I, Botoșani, Editura Litera, 2004.

- Covaliuc, Dumitru, (editor), *Golgota românească. Mărturiile bucovinenilor deportați în Siberia*, București, Editura Vestala, 2015.
- Daniel, Petrică, *Lupta împotriva procesului de colectivizare în județul Galați. Revolta populară din comuna Cudalbi din ziua de 11 ianuarie 1958*, Iași, Editura Lumen, 2012.
- Deletant, Dennis, *Teroarea comunistă în România. Gheorghiu-Dej și statul polițienesc, 1948-1965*, traducere de Lucian Leuștean, Iași, Editura Polirom, 2001.
- Idem, *România sub regimul comunist*, ediția a II-a revăzută, Romulus Rusan (editor), traducere în limba română de Delia Răzdolescu, București, Editura Fundația Academia Civică, 2006.
- Diacon, Vasile, *Vechi așezări pe Suha bucovineană. Pagini monografice*, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 1989.
- Dobrinu, Dorin, *Bucovineni contra sovietici. Rezistența armată antisovietică/anticomunistă din Bucovina (martie-august 1944-iulie 1946)*, în „Anuarul Institutului de Istorie Orală, nr. V, 2004.
- Idem, Iordachi Constantin, (editori), *Țărănimea și Puterea. Procesul de colectivizare a agriculturii în România (1949-1962)*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- Idem, *Persuasiune, temporizare și coerciție. Colectivizarea târzie în nordul Moldovei: cazul Darabani*, în Dorin Dobrinu, Constantin Iordachi (eds.), *Țărănimea și Puterea. Procesul de colectivizare a agriculturii în România (1949-1962)*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- Drăgușanul, Ion, *Povestea așezărilor bucovinene*, vol. I, Suceava, Editura Mușatinii, 2010.
- Idem, *Povestea așezărilor bucovinene*, vol. II, Suceava, Editura Mușatinii, 2010.
- Drăgușin, Nicolae (editor), *Viață țărănească în comunism. Mărturii din județele Teleorman, Olt și Ialomița*, București, Editura fundației Academia Civică, 2019.
- Dumănescu, Luminița, *Familia românească în comunism*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2012.
- Frunză, Victor, *Istoria stalinismului în România*, București, Editura Humanitas, 1990.
- Furet, Francois, *Trecutul unei iluzii - eseu despre ideea comunistă în secolul XX*, București, Editura Humanitas, 1996.
- Furtos, Robert, Bârlea, Gheorge Mihai (coord.), *Colectivizarea în Maramureș. Mărturii de istorie orală*, București, Fundația Academia Civică, 2009.
- Gâlmeanu, Nicoleta, *Constantin Garoflid - Restituiri*, Buzău, Editura Editgraph, 2010.
- Herseni, Traian, *Individ și societate în satul Fundul Moldovei*, „Arhiva pentru Știința și Reforma Socială”, an X, nr. 1-4, Editura Institutului Social Român, 1932.

- Idem, *Câteva date privitoare la o cârciumă țărănească*, în „Arhiva pentru Știința și Reforma Socială”, an XV, nr. 1-2, Editura Institutului Social Român, 1937.
- Iacob, Gheorghe, *România în epoca modernizării (1859-1939)/Towards a modern Romanian*, Iași, 2013.
- Ianuș, Emil, Prelipcean, Ion, *Anul 1949 în Suceava: arestări, asasinate, deportări*, Suceava, Editura Little Lamb, 2010.
- Iașencu, Rodica, *Modele de acțiune culturală în lumea satului bucovinean. Cazul fundațiilor culturale regale (1938-1944)*, în „Analele Bucovinei”, anul XVII, 1/2010.
- Ilica, Vasile, *Bucovina noastră – Antalogie istorică (1775-2010)*, Oradea, 2012.
- Ion, Virginia (editor), „*Să ne răsculăm, că pământu’ ne ține pe toți!*” – *Revolte împotriva colectivizării din Nordul Moldovei*, București, Editura Fundația Civică, 2019.
- Ionescu-Gură, Nicoleta, *Stalinizarea României. Republica Populară Română 1948-1950. Transformări instituționale*, București, Editura ALL, 2005.
- Kligman, Gail, *Politica duplicității. Controlul reproducerii în România lui Ceaușescu*, Editura Humanitas, București, 2000.
- Leșan, Maricica, *Comuna Poieni-Solca. File de istorie*, în „Analele Bucovinei”, XXI, 2 (51), Rădăuți – București, 2018.
- Levy, Robert, *Gloria și decăderea Anei Pauker*, traducere de Cristina Pupeza și Ioana Gagea, Iași, Editura Polirom, 2002.
- Liiceanu, Aurora, *Nici alb, nici negru. Radiografia unui sat românesc 1948-1998*, ediția a II-a, Iași, Editura Polirom, 2015.
- Martiniuc, Elena-Luminița, *Aspecte ale satului bucovinean în condicele cronicele*, în „Analele Bucovinei”, anul XX, nr. 2/2013.
- Mădincioiu, Constantin, *Colectivizarea Agriculturii*, volumul al II-lea, București, Editura Miracol, 1995.
- Medvedev, Roy, *Despre Stalin și stalinism*, traducere de Margareta Șipoș, București, Editura Humanitas, 1991.
- Miftode, Vasile, *Elemente de sociologie rurală*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
- Nicoară, Corneliu, *Adevărul despre alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare*, în Romulus Rusan (editor), *Analele Sighet 7. Anii 1949-1953: mecanismele terorii*, București, Fundația Academică Civică, 1999.
- Popa, Gabriel, *Povestea Familiei Motrescu din Vicovu de Jos. Luptele partizanilor anticomuniști din Bucovina 1944-1958*, București, Fundația Academia Civică, 2015.

- Preutu, Cristina, *Cultură și ideologie în România comunistă. Activitatea caselor de cultură*, în *Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași*, Tom LXI/2015.
- Purici, Ștefan, *Premisele reformei agrare din Bucovina (1918-1921)*, în „*Analele Bucovinei*”, anul XII, nr. 2/2005.
- Radu, N., *Prefaceri socio umane în România secolului XX. De la comunitatea tradițională la societatea postcomunistă*, București, 1996.
- Roske, Octavian, (coord.), *Dosarul colectivizării agriculturii în România, 1949-1962*, București, Studiu întocmit de Comisia pentru Cercetarea abuzurilor și pentru petiții din Camera Deputaților, Parlamentul României, 1992.
- Idem, *Radiografia unui eșec. Colectivizarea agriculturii în România*, în Ruxandra Ivan (coord.), „*Transformarea socialistă*”. *Politici ale regimului comunist între ideologie și administrație*, Iași, Editura Polirom, 2009.
- Idem, *O altă viziune asupra colectivizării: cotidianul satelor*, în Ștefan Bosomitu, Mihai Burcea (coord.), *Spectrele lui Dej. Incursiuni în biografia și regimul unui dictator*, Studiu introductiv de Denis Deletant, Iași, Editura Polirom, 2012.
- Rotar, Adrian Constantin, *Începutul colectivizării în nordul Moldovei și Bucovina. Răscoalele țărănești și represiunea comunistă (1949)*, în „*Arhivele Totalitarismului*”, anul XXIV, nr. 1-2/2016, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2016.
- Idem, *Martori tăcuți ai colectivizării forțate. Studiu de caz: regiunea Suceava*, în „*Analele Științifice ale Universității «Alexandru Ioan Cuza» din Iași*”, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2016.
- Idem, *Problema cadrelor și propaganda în timpul colectivizării în regiunea Suceava (1949-1962)*, în Mihai-Octavian Groza, Gabriela-Margareta Nisipeanu, Daniela-Maria Stanciu, Andrei Păvăleam, Diana Maria Dăian (coordonatori), *Lucrările Conferinței Naționale „Historia magistra vitae. Noi teme pe agenda de cercetare”*, Editura Argonaut/Mega, Cluj Napoca, 2017.
- Idem, *Eliminarea elitei sociale rurale. Deschiaburirea satelor regiunii Suceava (1949-1962)*, în „*Arhivele Totalitarismului*”, anul XXVI, nr. 1-2/2018, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2018.
- Sandu, Dumitru, *Migrația internă între constrângeri și contagiune*, în *Demografia României*, București, Editura Academiei Române, 2018.
- Satco, Emil, Pînzar, Ioan, *Prefectura. Repere istorice locale*, Iași, Editura Junimea, 1995.

- Săgeată, Radu, *Organizarea administrativ-teritorială a României. Evoluție. Propuneri de optimizare*, București, 2013.
- Scurtu, Ioan, (coordonator), *România. Retragera trupelor sovietice – 1958*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1996.
- Soulet, Jean-Francois, *Istoria Europei de Est de la al doilea război mondial până în prezent*, Traducere de Marius Roman, Iași, Editura Polirom, 2008.
- Stahl, Henri H., *Teoria și practica investigațiilor sociale. Cercetări interdisciplinare zonale*, volumul al II-lea, București, 1975.
- Șandru, Dumitru, *Reforma agrară din 1921 în România*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1975.
- Idem, *Populația rurală a României între cele două războaie mondiale*, Iași, 1980.
- Idem, *Reforma agrară din 1945 în România*, București, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, 2000.
- Idem, *Mișcări de populație în România (1940-1948)*, București, Editura Enciclopedică, 2003.
- Idem, *Reforma agrară din 1945 și țărănimea germană din România*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2009.
- Ștefănescu, Gheorghe Rafael, *Amintiri din România socialistă*, Arad, Editura Mirador, 2005.
- Tismăneanu, Vladimir, *Stalinism pentru eternitate: O istorie politică a comunismului românesc*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- Idem, Dobrinu, Dorin, Vasile, Cristian (editori), *Raport final al Comisiei Prezidențiale pentru analiza dictaturii comuniste din România*, București, Editura Humanitas, 2017.
- Toderaș, Simion, *Notă de prezentare a localității Poieni-Solca. Istoricul localității Poieni-Solca*, 2007.
- Uba, Traian Călin (editor), *Colectivizarea – „De bunăvoie, da' cu forța”. Mărturii din județele Neamț, Vaslui, Bacău, Iași*, București, Editura fundației Academia Civică, 2020.
- Vasile, Valentin, *Disfuncționalități ale sectorului alimentar românesc în perioada 1944-1954*, în „Caietele CNSAS”, an II, nr. 1(3)/2009, București, Editura CNSAS, 2010.
- Vâlceanu, Grigore, *Agricultura cooperatistă și creșterea economică. Cercetări macroeconomice*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1973.
- Vârșan, Bogdan, *Festivalul mondial al tineretului și studenților, București 1953. Schiță de istorie socială*, în „Studii și articole de istorie”, nr. LXXXII, Societatea de științe istorice din România, 2015.

- Verdery, Katherine, *Socialismul: Ce a fost și ce urmează*, Iași, Editura Institutul European, 2003.
- Idem, Kligman, Gail, *Limitele cadrelor în implementarea dictaturii partidului. Studiu de caz: colectivizarea agriculturii*, în „Studii și articole de istorie”, nr. LXXXII, Societatea de științe istorice din România, 2015.
- Vișoiu, Mihai, *Tragedia agriculturii românești. Răstignirea Țăranilor*, Slobozia, Editura Star Tipp, 1999.
- Vulcănescu, Mircea, *Școala sociologică a lui Dimitrie Gusti*, Editura Eminescu, București, 1998.
- Zane, Radu, *Bucovina – O istorie a electrificării – incursiune monografică*, Renel – Rețele electrice Suceava, 1991.
- Zub, Aristide, *Forme de rezistență anticomunistă - zona Siretului superior*, Iași, Editura Pim, 2015.

V. SPECIAL WORKS

- Dobincu, Dorin, Iordachi, Constantin (coordonatori), *Edificarea orânduirii socialiste. Violența politică și lupta de clasă în colectivizarea agriculturii din România, 1949-1962*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2017.
- Kideckel, David A. *Colectivism și singurătate în satele românești. Țara Oltului în perioada comunistă și în primii ani după Revoluție*, Iași, Editura Polirom, 2006.
- Kligman, Gail, Verdery, Katherine, *Țăranii sub asediu. Colectivizarea agriculturii în România (1949-1962)*, traducere de Justina Bandol, Iași, Editura Polirom, 2015.
- Liiceanu, Aurora, *Nici alb, nici negru. Radiografia unui sat românesc 1948-1998*, ediția a II-a, Iași, Editura Polirom, 2015.
- Micu, Cornel, *From Peasant to Farmers? Agrarian Reforms and Modernisation in Twentieth Century Rumania: A Case Study: Bordei Verde Commune in Brăila County*, Frankfurt am Main, Editura Peter Lang, 2012.
- Miu, Gheorghe, *Satul românesc din Câmpia Buzăului de la colectivizare până la sfârșitul regimului comunist (1962-1989)*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2023.
- Mungiu-Pippidi, Alina, Althabe, Gerard, *Secera și buldozerul – Scornicești și Nucșoara, mecanisme de aservire a țaranului român*, Iași, Editura Polirom, 2002.